

Νό ρεπορτάζ του Euronews Business για τα οικογενειακά επιδόματα στην Ευρώπη, απονέμει στην Ελλάδα την προτελευταία θέση, λίγο πιο πάνω από τη Βουλγαρία. Όπως αναφέρεται, οι οικογενειακές παροχές συμβάλλουν στην καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, αλλά οι κρατικές δαπάνες ανά άτομο ποικίλλουν σημαντικά από χώρα σε χώρα. Το ρεπορτάζ επικαλείται τα πιο πρόσφατα συγκεντρωτικά στοιχεία της Eurostat που αφορούν το έτος 2022 (δημοσιοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2025). Κατά μέσο όρο οι χώρες της ΕΕ δαπάνησαν 852 ευρώ κατ' άτομο, για οικογενειακά επιδόματα.

Πρόκειται για ένα ποσό που έχει αυξηθεί κατά 47% σε σύγκριση με το 2012. Στην Ελλάδα το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε άτομο είναι 264 ευρώ το χρόνο – λιγότερο από το ένα τρίτο του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Οφείλουμε πάντως να αναγνωρίσουμε ότι σε σύγκριση με την περίοδο της οικονομικής κρίσης έχει συντελεστεί πρόοδος, με ονομαστικές αυξήσεις που αγγίζουν το 57% μεσοσταθμικά (από 167 ευρώ το 2012). Για να έχουμε ένα μέτρο σύγκρισης, την ίδια περίοδο στη Βουλγαρία τα οικογενειακά επιδόματα υπερδιπλασιάστηκαν, από τα 99 στα 211 ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορίζει ως οικογενειακά επιδόματα «όλες τις παροχές σε είδος ή σε χρήμα που αποσκοπούν στην κάλυψη οικογενειακών δαπανών βάσει της εθνικής νομοθεσίας κοινωνικής ασφάλισης κάθε κράτους μέλους». Περιλαμβάνουν επιδόματα γονικής άδειας και ανατροφής παιδιών, καθώς και την αποζημίωση για απώλεια εισοδημάτων όταν ένας γονέας σταματά να εργάζεται. Στα οικογενειακά επιδόματα εμπίπτουν επίσης οι παροχές παιδικής μέριμνας για εργαζόμενους γονείς (π.χ. επίδομα βρεφονηπιακού σταθμού).

Χάσμα Βορρά-Νότου

Δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι η στήριξη για την οικογένεια είναι πιο γενναιοδωρή στις χώρες της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης, από ό,τι στη Νότια και την Ανατολική Ευρώπη. Τα πιο πλουσιοπάροχα οικογενειακά επιδόματα δίνει στους κατοίκους του το κρατίδιο του Λουξεμβούργου, που έχει ξεπεράσει πλέον τα 81.000 ευρώ ετησίως (έναντι 17.000 ευρώ στην Ελλάδα). Γαλαντόμες στη στήριξη της οικογένειας είναι και οι σκανδιναβικές χώρες:

Η Νορβηγία ξοδεύει κατά μέσο όρο 2.277 ευρώ ανά άτομο για οικογενειακά επιδόματα, η Δανία 1.87 και η Σουηδία 1.449 ευρώ. Η Φινλανδία και η Ισπανία επίσης πρωτοπορούν, με 1.874 και 1.440 ευρώ κατ' άτομο αντίστοιχα. «Οι σκανδιναβικές χώρες και η Γαλλία παραμένουν μεταξύ των χωρών με τις υψηλότερες συνολικές δαπάνες για οικογενειακές παροχές, αν και η προεξόφλη τους βασίζεται περισσότερο σε παροχές σε είδος, όπως η φροντίδα των παιδιών, οι οποίες δεν αποτυπώνονται πλήρως στα μέτρα για τις παροχές σε μετρητά ανά κάτοικο», δήλωσε στο Euronews Business η δρ. Αν Νταγκέρ, καθηγήτρια κοινωνικής πολιτικής στο πανεπιστήμιο του Μπρίσταν της Βρετανίας.

Η Γερμανία (1.616 ευρώ), η Ελβετία (1.375 ευρώ), η Αυστρία (1.340 ευρώ) και η Ιρλανδία (1.026 ευρώ) δαπανούν επίσης πάνω από 1.000 ευρώ ανά άτομο. Το Βέλγιο (976 ευρώ) και η Γαλλία (867 ευρώ) βρίσκονται πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, αλλά δεν φτάνουν τα 1.000 ευρώ. Αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι τα οικογενειακά επιδόματα στην Ολλανδία είναι σημαντικά χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ, στα 670 ευρώ ανά άτομο (διαφορά 160 ευρώ). Είσοδος χαμηλότερα από τον μέσο όρο βρίσκονται η Ιταλία και η Ισπανία, με 524 και

427 αντίστοιχα, μολονότι ανήκουν στις τέσσερις μεγαλύτερες οικονομίες της ΕΕ (μετά τη Γερμανία και τη Γαλλία).

Επιφυλάξεις για τη μεθοδολογία

Αρμόδιοι επιστήμονες εκφράζουν επιφυλάξεις για το κατά πόσο είναι συγκρίσιμα τα ποσά των οικογενειακών επιδομάτων από χώρα σε χώρα, αφού δεν κατανέμουν τις παροχές με τον ίδιο τρόπο. «Ορισμένες χώρες εστιάζουν στην υποστήριξη των γονέων ή των κηδεμόνων ενός παιδιού.

Άλλες εστιάζουν στα ίδια τα παιδιά και τους φοιτητές. Κάποιες οικογενειακές παροχές είναι καθολικές, άλλες είναι στοχευμένες», δηλώνει στο Euronews ο Γκερεκ Σιμπαν, καθηγητής δικαίου της Εργασίας και της Κοινωνικής Ασφάλισης στο πανεπιστήμιο της Λουμπλιάνα στη Σλοβενία. Ο ίδιος αναφέρει ότι μορφές οικογενειακών επιδομάτων μπορεί να είναι και κάποια επιδόματα αναπηρίας ή κοινωνικά βοηθήματα.

Πώς έχουν αλλιάξει;

Μεταξύ 32 χωρών τα οικογενειακά επιδόματα ανά άτομο μειώθηκαν σε μόνο δύο χώρες: Στη Νορβηγία κατά 5% (-130 ευρώ) και στην Κύπρο κατά 18% (μείον 62 ευρώ). Ωστόσο δεν πρόκειται για συγκρίσιμα μεγέθη. Όπως είδαμε η Νορβηγία έχει τις δεύτερες υψηλότερες κατά κεφαλήν δαπάνες για οικογενειακά επιδόματα, ενώ η Κύπρος είναι ουραγός, στην τρίτη χειρότερη θέση μετά την Ελλάδα.

Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στην Πολωνία (320%), τη Λετονία (245%) και τη Λιθουανία (198%). Οι οικογενειακές παροχές ανά άτομο υπερδιπλασιάστηκαν επίσης στην Εσθονία (125 %), τη Σερβία (115 %), τη Βουλγαρία (112 %), την Ισπανία (110 %) και την Κροατία (101 %). Η αύξηση ήταν κάτω του 30 % στο Λουξεμβούργο, την Αυστρία, τη Φινλανδία, την Ουγγαρία, τη Γαλλία, τη Σουηδία, τη Δανία και την Ιρλανδία. Οι περισσότερες από αυτές τις χώρες παρέχουν ήδη υψηλότερες παροχές, με εξαίρεση την Ουγγαρία.

Διαφορετικές προτεραιότητες

«Οι δαπάνες για οικογενειακές παροχές ανά άτομο έχουν αυξηθεί σημαντικά σε ολόκληρη την ΕΕ από το 2012, αλλά οι παράγοντες αυτής της αύξησης διαφέρουν επίσης σημαντικά μεταξύ των χωρών», δήλωσε η δρ Νταγκέρ. Για παράδειγμα, οι εντυπωσιακές αυξήσεις των οικογενειακών επιδομάτων σε χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, όπως η Πολωνία, συνδέονται με επλεκτικές πολιτικές προώθησης των γεννήσεων, που αποσκοπούν στην αύξηση των ποσοστών γονιμότητας και τη στήριξη των παραδοσιακών οικογενειακών μοντέλων. Η βρετανίδα καθηγήτρια θεωρεί ότι οι συγκεκριμένες στρατηγικές, που απαιτούν υψηλή χρηματοδότηση, αντανακλούν μια ευρύτερη συντηρητική στροφή σε θέματα κοινωνικής πολιτικής. Η ίδια συμπληρώνει ότι σε παρόμοια ρότα κινείται και η Ιταλία, επί της πρωθυπουργίας της Τζορίτζα Μελόνι, από το 2022. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι και οι επιδοματικές πολιτικές της κυβέρνησης Μπισοάκι, όπως το εφάπαξ επίδομα γέννησης παιδιού, που αυξήθηκε στα 2.400 ευρώ για το πρώτο παιδί (από 2.000 ευρώ, με αναδρομική ισχύ από το 2023), κινούνται στην ίδια κατεύθυνση. Διαφορετική στόχευση έχουν επιδόματα με καθολική ισχύ, όπως το καθολικό επίδομα τέκνου που εισήγαγε η Λιθουανία το 2018. Η μεταρρύθμιση αυτή είχε ως κύριο στόχο τη μείωση της παιδικής φτώχειας και τη διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης στην στήριξη, ιδίως για τις οικογένειες με χαμηλό εισόδημα που είχαν προηγουμένως αποκλειστεί από τα φερόλογα κα συστήματα, εξηγεί η δρ Νταγκέρ. Στην Ελλάδα τα νοικοκυριά με δύο εργαζόμενους γονείς

ΝΕΑ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΩΤΙΑ

Η Ελλάδα παραμένει ουραγός στα οικογενειακά επιδόματα

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ EUROSTAT, ΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΜΟΝΟ ΤΟ 5,5% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ, ΟΤΑΝ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΧΕΔΩΝ 8,2%

και δύο παιδιά (με πράσινο) έχουν αναλογικά μεγαλύτερες κρατήσεις από τα μονοπαιδιά νοικοκυριά χωρίς παιδί (σκούρο μπλε) / πηγή: Eurostat-επεξεργασία Euronews

Αρνητικό παράδειγμα

Η Ελλάδα μαζί με την Κύπρο, αναφέρεται στο

δημοσίευσμα του Euronews ως αρνητικό παράδειγμα. Όπως τονίζεται, η αύξηση των δαπανών για οικογενειακά επιδόματα είναι πολύ μικρή, ενώ τα ποσοστά γονιμότητας είναι επίμονα χαμηλά. Σύμφωνα πάντως με τα στοιχεία της Eurostat, τα οικογενειακά επιδόματα

Η παιδική φτώχεια στην Ελλάδα - που πλήττει το ένα στα τρία παιδιά - αφορά και την έλλειψη ελεύθερης πρόσβασης σε δωρεάν και ποιοτικές υπηρεσίες υγείας

ματά ο λούν μ λου των κα των, όταν ο ευρ είναι σχεδόν 8,2%. Το πιο σημαντικό όμως είναι η φερόλογία προς το

ΣΕ ΔΙΑΡΚΗ ΕΓΓΗΓΟΡΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΡΥΠΝΗΣΗ

ΚΕΠΕ: Ανησυχητικά τα στοιχεία για τ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ θα πρέπει να μας κρατά σε διαρκή εγρήγορση και επαγρύπνηση για την εφαρμογή περισσότερο και αποτελεσματικότερων πολιτικών, οι οποίες απαιτούν την συνεργασία διαφορετικών φορέων και υπουργείων, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε περιοχές που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές.

Αυτό σημειώνεται στα συμπεράσματα της δεύτερης ανάλυσης επικαιρότητας για το 2024, με τίτλο «Τα επιδόματα συγκράτησαν σταθερή την παιδική φτώχεια», που δημοσιοποίησε πρόσφατα το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ). Αναλυτικά, το ΚΕΠΕ επισημειώνει στα συμπεράσματά του ότι αν ληφθεί υπόψη ένας μονοδιάστατος δείκτης, όπως ο ΑΡΟΡ, η παιδική φτώχεια μειώνεται από το 2022 στο 2023 κατά 0,6%, ωστόσο, αν ληφθεί υπόψη ο πολυδιάστατος δείκτης όπως ο ΑΡΟΡΕ, η παιδική φτώχεια μένει σταθερή από το 2022 στο 2023. Όταν όμως

ληφθεί υπόψη ένας ακόμη πιο πολυδιάστατος δείκτης, όπως ο LeRio, τότε η παιδική φτώχεια μειώνεται κατά 0,4% από το σχολικό έτος 2021-2022 στο σχολικό έτος 2022-2023. Αυτό συμβαίνει γιατί ο δείκτης ενσωματώνει περισσότερες λεπτομέρειες ως προς τις συνιστώσες της παιδικής φτώχειας και συνεπώς καταγράφει πιο σωστά την επίδραση των επιδοματικών πολιτικών σε αυτές, όπως για παράδειγμα, στην ηλεκτρική ρεύμα, στη στέγαση κλπ.

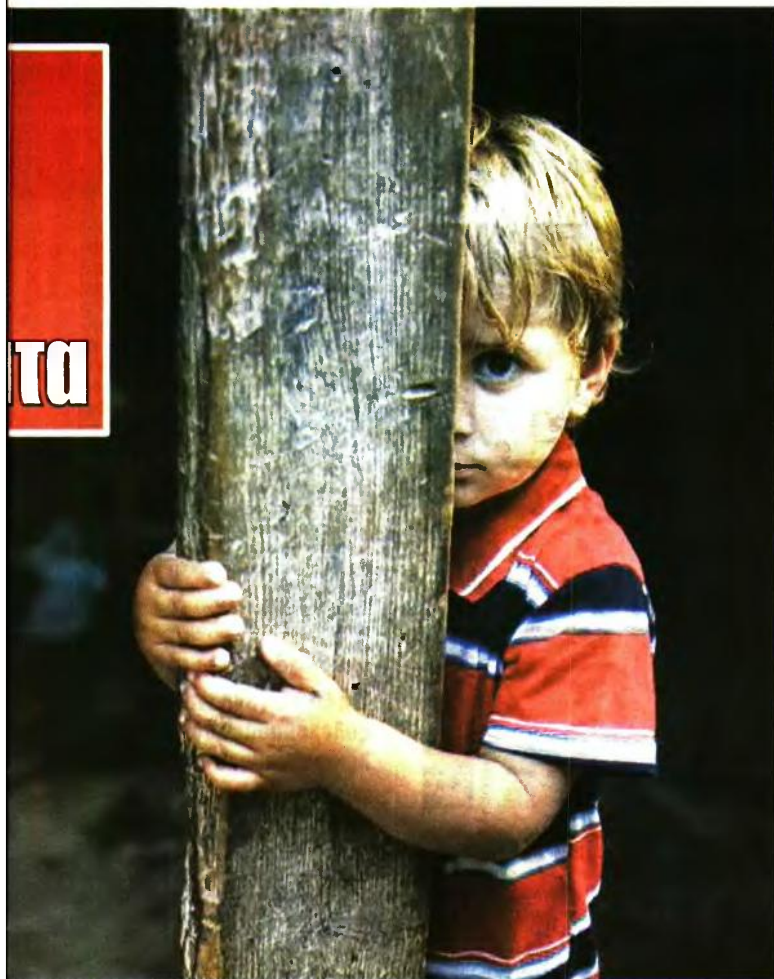
Τα αρνητικά αποτελέσματα της ακρίβειας στην ποιότητα ζωής των πολιτών, φαίνεται να μην ανταποτιμώνται από θετικά οφέλη των επιδομάτων και της αύξησης των μισθών υπό το πρίσμα της ευημερίας των παιδιών, υπογραμμίζει το ΚΕΠΕ. Ωστόσο, όπως επισημειώνεται, καθώς οι επιδοματικές πολιτικές δεν επιδρούν στην πηλική εκπαίδευση, σημειώνεται παρόμοια αύξηση της παιδικής φτώχειας ως προς το πρισμα της ηθικής παιδείας. Συγκεκριμένα, στο σχολικό έτος

επταεμβρίου 2025

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

KONTRA 9

την Ελλάδα αποτε-
νο το 5,5% του συνό-
νωνικών επιδομά-
ωπαϊκών μέσος όρος
είναι ότι στην Ελλά-
παρόν δεν φαίνεται

να ευνοεί ιδιαίτερα τις οικογένειες με παιδιά,
ενώ σε κάποιες περιπτώσεις τις «τιμωρεί» κιά-
λας. Από τον σχετικό πίνακα που παραθέτει το
Euronews, βασισμένο σε στοιχεία της Eurostat
για τη διαφορά μιστού και καθαρού μισθού,
προκύπτει ότι ένας εργαζόμενος στην Ελλάδα
που ζει σε μονοπρόσωπο νοικοκυριό, χωρίς

παιδιά, βάζει στην τσέπη ως καθαρό ποσό το
75,2% των μικτών αποδοχών του.

Ένα νοικοκυριό με δυο εργαζόμενους γονείς
και δύο ανήλικα παιδιά, εισπράττει αναλογικά
μικρότερο ποσοστό των ακαθάριστων αποδο-
χών, το 74,1% (αφού όσο αυξάνεται το εισό-
δημα, αυξάνονται οι κρατήσεις). Ένα μονογο-
νεϊκό νοικοκυριό στην Ελλάδα, με δύο παιδιά,
εισπράττει ως καθαρό ποσό το 77% των μικτών
αποδοχών του εργαζόμενου γονέα. Αντιθέτως,
κατά μέσο όρο στην ΕΕ οι μονογονεϊκές οικο-
γένειες έχουν πολύ μεγαλύτερες ελαφρύνσεις,
εισπράττοντας ως καθαρό ποσό σχεδόν το 83%
του μιστού μισθού.

Συνθήκες διαβίωσης

Την ίδια ώρα, η παιδική φτώχεια, για την οποία
η χώρα μας έχει πάρει «κίτρινη κάρτα» από την
Κομισιόν, δεν είναι ένα μονοδιάστατο στατιστι-
κό μέγεθος. Σε μια σχολική τάξη με 30 παιδιά
– όπως τείνουν να μετατραπούν οι τάξεις των
δημόσιων σχολείων με τις συγχωνεύσεις τμη-
μάτων – κατά μέσο όρο τα εννιά από αυτά αντι-
μετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας.

Όπως έχει αποδείξει επιστημονική μελέ-
τη της ερευνητικής του Κέντρου Προγραμμα-
τισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ)
Ειρήνης Λερίου, η παιδική φτώχεια έχει πολ-
υπλοή διαστάσεις και δεν είναι μόνο οικονο-
μική. Ο σύνθετος δείκτης παιδικής φτώχειας
προκύπτει από έξι επί μέρους δείκτες. Οι τρεις
πρώτοι είναι αμηνό οικονομικοί και αφορούν

τις συνθήκες διαβίωσης στο σπίτι, τη διατρο-
φή και την ανεργία των κηδεμόνων. Οι άλλοι
τρεις συνδέονται με παράγοντες μη οικονομι-
κούς: Η δωρεάν υγεία, η ηθική εκπαίδευση, η
σχολή. Η συχνά υποτιμημένη διάσταση της ηθι-
κής εκπαίδευσης αφορά το πώς τα παιδιά διδά-
σκονται αξίες, όπως η ενσυναίσθηση, η αγάπη
στον άνθρωπο, τα ζώα και τη φύση, η κοινωνι-
κή αλληλεγγύη. Η διάσταση της σχολής αφο-
ρά τον ελεύθερο χρόνο των παιδιών, τις εξω-
σχολικές δραστηριότητες, την ψυχαγωγία, την
άθληση, τον πολιτισμό, την κοινωνικοποίηση.

Παιδική φτώχεια

Η νέα έρευνα για την πολυδιάστατη παιδική
φτώχεια, που δημοσιεύτηκε στο τελευταίο δελ-
τίο του ΚΕΠΕ, εστιάζει αποκλειστικά στον τέταρ-
το δείκτη, την ένδειξη υπό το πρίσμα της δημο-
σίας υγείας. Εξετάζει πώς η υγειονομική παι-
δική φτώχεια συνδέεται τόσο με το δημογραφικό
ζήτημα, όσο και με το ασφαλιστικό σύστημα. Το
ενδιαφέρον με την έρευνα είναι ότι δεν περιο-
ρίζεται στις διαπιστώσεις. Περιλαμβάνει χειρο-
πιαστές προτάσεις, που μπορούν να μας βο-
θήσουν να ξεφύγουμε από τους «σμόκεντρους
φαύλους κύκλους», των αιτιών και των επι-
πτώσεων της παιδικής υγειονομικής φτώχειας.

Σύμφωνα με την ερευνητική, το γεγονός
ότι οι φτωχότεροι γονείς δεν μπορούν να δια-
φραλίσουν στα παιδιά τους επαρκείς και ποι-
οτικές υπηρεσίες υγείας, λειτουργεί αποθαρ-
ρυντικά στη δημιουργία οικογένειας (ιδίως
πολυμελούς), συμβάλλει στη μείωση των γενι-
νήσεων και τη μεγέθυνση του δημογραφικού
προβλήματος. Αντίστοιχα, τα παιδιά που αντι-
μετωπίζουν σήμερα υγειονομική φτώχεια, τεί-
νουν να έχουν χειρότερες σχολικές και ακα-
δημαϊκές επιδόσεις και κινδυνεύουν να βρε-
θούν σε αντίστοιχες συνθήκες υγειονομικής
φτώχειας ως ενήλικες. Είναι πολύ πιθανόν να
καταστούν ανασφάλιστοι, να χάσουν την πρό-
σβαση σε δωρεάν υγεία, αναπαράγοντας τον
φαύλο κύκλο της υγειονομικής ένδειξης και του
δημογραφικού προβλήματος.

Από εκεί ξεκινάει ένας νέος σμόκεντρος
φαύλος κύκλος, αφού η νέα πιθανή επιδείνω-
ση του δημογραφικού, οδηγεί σε νέες πιέσεις
στο ασφαλιστικό σύστημα, απειλώντας τη βιω-
σιμότητά του. Η υγειονομική φτώχεια πλήττει
περισσότερο τα παιδιά που ζουν σε ορεινές,
αγροτικές και νησιωτικές περιοχές.

Σκληρή πραγματικότητα

Πίσω από τις ερευνητικές διαπιστώσεις, κρύ-
βεται μια σκληρή καθημερινή πραγματικότητα.
Φανταστείτε την ίδια τάξη των 30 παιδιών, με
τα εννιά από αυτά να ξυπνάνε κάθε πρωί χωρίς
υγιεινό πρωινό, να τρέφονται άτοαλα, με φαγι-
τά – σαβούρες, να μεγαλώνουν χωρίς τακτικές
επισκέψεις στον γιατρό και όταν χρειαστούν
κάτι επείγον να τρέχουν σε υποστελεχωμένες
και υποβαθμισμένες δημόσιες δομές υγείας.

Φανταστείτε τώρα μια άλλη τάξη, πιθα-
νόν με λιγότερα παιδιά, σε μια απομακρυσμέ-
νη περιοχή της Ελλάδας, όπου οι δημόσιες
δομές υγείας είναι ακόμα πιο υποβαθμισμέ-
νες ή/και πιο δύσκολα προσβάσιμες. Σε αυτές
τις τάξεις τα παιδιά που υποφέρουν από υγει-
ονομική ένδειξη είναι αναλογικά περισσότερα,
όπως ισχύει αντίστοιχα στις υποβαθμισμένες
αστικές περιοχές.

Τα χαλασμένα δόντια, τα ελλιπή εμφύλια,
η παιδική παχυσαρκία, που είναι η άλλη όψη
του υποσιτισμού, η αδυναμία κάλυψης ιατρικών
και φαρμακευτικών αναγκών, δεν είναι απρη-
μέτες έννοιες. Είναι οι τουλάχιστον 100.000
ανήλικοι που μπορεί να μην ξέρουν τι θα πε-
ρίσει ο γιατρός, ο παιδο-ενδοκρινολόγος ή γυναικο-
λόγος για εφήβους, που οι γονείς τους έχουν
ήδη παραμελημένη και επιβαρυνμένη υγεία
και που όταν μεγαλώσουν θα γίνουν με τη σει-

ρά τους «υγειονομικά φτωχοί» ενήλικες. Όταν
ο ένας στους δέκα Έλληνες αναφέρει ότι δεν
μύρωσε να έχει πρόσβαση σε ιατρικές υπηρε-
σίες λόγω κόστους, ποσοστό διπλάσιο από τον
ευρωπαϊκό μέσο όρο, και ο ένας στους πέντε
είχε ακάλυπτες ιατρικές ανάγκες τους τελευταί-
ους 12 μήνες (έρευνα ΟΟΣΑ 2024), δεν μπο-
ρούμε να μιλάμε για δίκαιη ανάπτυξη και ευπ-
μερία για όλους.

Υγειονομική ένδειξη

Τα παιδιά που καταγράφονται ως «υγειονομικά
φτωχοί», αισθάνονται ότι δεν μπορούν να απο-
λαύσουν απρόσκοπτα, δωρεάν και υψηλής ποι-
ότητας υπηρεσίες υγείας. Από την επεξεργασία
των στατιστικών δεδομένων για την περίοδο
2022-2024, προκύπτει αύξηση της υγειονομι-
κής παιδικής ένδειξης σε πανελλαδικό επίπε-
δο την τελευταία σχολική χρονιά 2023-2024
στο 4,8%, από 3,2% το αμέσως προηγούμενο
σχολικό έτος.

Σύμφωνα με την έρευνα του ΚΕΠΕ, τα παιδιά
που βιώνουν υγειονομική ένδειξη έχουν συγκε-
κριμένα χαρακτηριστικά. Είναι πιο πιθανόν να
κατοικούν σε νησιωτικές, αγροτικές ή ορεινές
περιοχές. Η υγειονομική παιδική φτώχεια συν-
ελλεινική ύπαιθρο φτάνει το 5,9%, έναντι 3,5%
στο μέσο όρο των αστικών περιοχών. Επίσης
τα παιδιά που καταγράφονται ως «υγειονομι-
κά φτωχοί» είναι πιο πιθανόν να προέρχονται
από μονογονεϊκές ή/και πολύτεκνες οικογέ-
νειες, να έχουν μεταναστευτικό ή προσφυγικό
υπόβαθρο. Να καταγράφουν μη ικανοποιητι-
κές σχολικές επιδόσεις. Τα υψηλότερα ποσο-
στά υγειονομικής ένδειξης εμφανίζονται στις
πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα παιδιά και
άνω (6,3%), και στα παιδιά με αδύναμη scho-
λική επίδοση (6,7%).

Τι λύσεις προτείνονται

Η μελέτη προτείνει συγκεκριμένες λύσεις για να
αντιμετωπιστεί η παιδική φτώχεια στον τομέα
της δημόσιας υγείας, ενισχύοντας παράλλη-
λα το ασφαλιστικό σύστημα και τονώνοντας το
δημογραφικό. Η βασική πρόταση είναι, όλες
οι ιατρικές πράξεις των παιδιών των κατηγο-
ριών που αντιμετωπίζουν υγειονομική ένδειξη
να γίνονται με πλήρη χρηματοδότηση από τον
ΕΟΠΥΥ. Ειδικότερα η συμμετοχή των κηδεμό-
νων τους σε αυτές να είναι αμηνό μηδενική.

Προκειμένου το ασφαλιστικό σύστημα να
μην καταστεί ελλειμματικό από αυτή την επι-
πλέον υποχρέωση, προτείνεται προληπτική
(και όχι κατασταλτική) η εφαρμογή ενός προ-
γράμματος συμμόρφωσης και ηθικής ενότι των
κόλλων του ΕΟΠΥΥ. Πρόκειται για ένα πρό-
γραμμα που έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη
και τον εντοπισμό μιας παραβατικής συμπε-
ριφοράς και μπορεί να εφαρμοστεί σε συνταξι-
οδικά ταμεία και εν γένει σε φορείς κοινωνι-
κής ασφάλισης.

Η εφαρμογή προγραμμάτων συμμόρφωσης
και ηθικής σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης
είναι συνδεδεμένη με την ενίσχυση της βιωσιμότητας
των ασφαλιστικών συστημάτων. Η έρευνα του
ΚΕΠΕ υποστηρίζει – παραπληρώνοντας σε επιστη-
μονικές μελέτες – ότι η υιοθέτηση μιας τέτοιας
πολιτικής αναμένεται να έχει θετικά αποτελέ-
σματα στη σχολική επίδοση των μαθητών των
ανωτέρω κατηγοριών.

Με τη σειρά τους τα παιδιά ως ενήλικες θα
έχουν καλύτερες εργασιακές προοπτικές, συμ-
βάλλοντας στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού
συστήματος. Παράλληλα, η απρόσκοπτη πρό-
σβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες δωρεάν υγείας
για τα πιο ευάλωτα παιδιά, θα συμβάλει εμμέ-
σως στην αντιμετώπιση του δημογραφικού. Η
βελτίωση του δείκτη γεννήσεων, προηπόθε-
τη για να «ανασάνει το ασφαλιστικό», περνάει
μέσα και από την καταπολέμηση της παιδικής
υγειονομικής φτώχειας.

την παιδική φτώχεια

2022-2023, καταγράφεται το χειρότερο ποσοστό για την
τελευταία πενταετία, αναφορικά με την ηθική εκπαίδευση.

Αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι αυτή η ανησυχπι-
κή αύξηση συντελείται σε μια περίοδο κατά την οποία, από
τη μία, η βία μεταξύ των ανηλίκων έχει οξυνθεί δραματικά
και, από την άλλη, οι γυναίκοι αυξάνονται με καλπάζ-
οντες ρυθμούς.

«Μέσα σε ένα τέτοιο ασφυκτικό κοινωνικό κλίμα, κάποιος
θα μπορούσε να αναμένει ότι το σχολείο θα είχε περισσό-
τερο ευαίσθητα και γρήγορα αντανάκλαστικά, προκειμένου
να ανατραπούν από τα θεμέλιά τους αυτά τα κακώς κείμενα.
Όμως, αυτό όχι μόνο δεν ισχύει, αλλά επιπλέον οι μαθη-
τές αισθάνονται, σύμφωνα με τα αποτελέσματά μας, ότι το
σχολείο κάνει ακόμα μικρότερες προσπάθειες σε σχέση με
πριν, αναφορικά με την καλλιέργεια της ηθικής τους παι-
δείας», σημειώνεται στην ανάλυση του ΚΕΠΕ.